

DỊCH VỤ NGĂN NGŨA & TRỪ LAO (Phòng Khám Phổi)

CHUNG NGŨA BCG (Bacillus Calmette-Guerin)
BCG (Bacillus Calmette-Guerin) VACCINATION

Chi Tiết cho Bệnh Nhân
Information for Patients

Lao (TB) là bệnh do vi trùng (tên là *Mycobacterium tuberculosis*) gây ra. Lao phổi là bệnh thường xảy ra nhất dù bệnh này có thể xảy ra ở mọi nơi trong cơ thể. Lao phổi lây từ người này sang người khác qua những giọt li ti bắn ra không khí khi ho, hắt hơi hoặc ca hát. Người ở gần có thể hít phải những giọt li ti này rồi bị bệnh. Đa số người mắc bệnh không có triệu chứng gì, nhưng một thiểu số người bị nhiễm và nhuốm bệnh lao, thường là nhiều năm sau khi bị nhiễm bệnh. Người dễ bị mắc bệnh này là:

- ◆ Du khách đến những nước có nhiều người bị bệnh lao, thí dụ như phần lớn vùng Châu Á và Châu Phi
- ◆ Nhân viên y tế và người chăm sóc cho những người dễ bị bệnh lao
- ◆ Người thân bị bệnh lao.

Thuốc chủng BCG (lao) là gì? Thuốc chủng BCG (lao) là loại thuốc chủng có vi trùng còn sống và có phần nào tác dụng bảo vệ cơ thể chống bệnh lao. Thuốc chủng BCG (lao) không giúp quý vị tránh bị bệnh lao khi tiếp cận với vi trùng lao, nhưng nhờ thuốc chủng này, rất có thể quý vị chỉ bị nhiễm trùng nhẹ và không lan rộng thay vì bị bệnh nặng và nguy tới tính mạng. Thuốc chủng BCG (lao) có thể cần từ 6-12 tuần lễ mới có tác dụng (ngừa bệnh). Chủng ngừa BCG (lao) có thể chỉ ngừa lao được 50-60% và đối với một số người, thuốc chủng này bị mất tác dụng dần, có khi trong vòng từ 5-15 năm.

Trẻ em có lợi nhất. Thuốc chủng BCG (lao) có thể giúp trẻ em tránh bị dạng bệnh lao nặng, như lao não (Lao Sừng Màng Óc). Lợi ích cho người lớn thì không rõ ràng như vậy.

Quý vị phải được thử nghiệm lao ngoài da Tuberculin (Thử nghiệm Mantoux) [Tuberculin Skin Test (Mantoux test)] trước khi chủng ngừa để kiểm xem kết quả thử nghiệm lao ngoài da tuberculin của quý vị có là dương tính vì đã bị bệnh lao, hoặc đã chủng ngừa BCG (lao) trước đây hay không. Người có kết quả thử nghiệm lao ngoài da tuberculin dương tính mà chủng ngừa lao, thì sẽ chẳng có ích lợi gì mà có thể bị phản ứng dữ dội tại vết chủng ngừa.

Một trong những điều bất lợi sau khi chủng ngừa BCG (lao) là kết quả thử nghiệm lao ngoài da tuberculin sau này thường sẽ là dương tính. Như vậy chúng tôi không thể nào biết được là kết quả đó là do bệnh lao hoặc chủng ngừa BCG (lao).

Một số người không nên chủng ngừa BCG (lao). Người có hệ miễn dịch yếu, đang bị bệnh thí dụ như bệnh thủy đậu, hoặc mới chủng ngừa bằng thuốc chủng có vi trùng còn sống thí dụ như sởi, không nên chủng ngừa BCG (lao). Mỗi người sẽ được thẩm định riêng trước khi chủng ngừa BCG (lao) và quý vị phải ký vào Tờ Ứng Thuận (Consent Form) rồi mới được chủng ngừa.

BCG và những loại thuốc chủng có vi trùng còn sống. Người nào đi nước ngoài và cần phải được chủng ngừa nhiều hơn một loại thuốc chủng có vi trùng còn sống trước khi lên đường, **nên:** **a)** chủng tất cả các thuốc chủng có vi trùng còn sống cùng một ngày, hoặc **b)** chờ ít nhất 4 tuần lễ giữa lần chủng ngừa BCG (lao) và những thuốc chủng có vi trùng còn sống khác. Nhờ vậy hệ miễn dịch (đề kháng) của cơ thể có cơ hội tốt nhất để tạo sức đề kháng (bảo vệ) cần thiết. Một

số những thuốc chủng có vi trùng còn sống khác là: Thuởng Hàn loại uống, Sốt Vàng Da, và Quai Bị, Sởi, Rubêon (MMR). Có thể chủng ngừa BCG (lao) và bệnh bại liệt loại uống trong khoảng thời gian 4 tuần lễ.

Chủng ngừa BCG có bị công phạt gì không? Tương tự như những thuốc chủng khác, phản ứng phụ có thể xảy ra cho mỗi người mỗi khác nhau. Đôi khi vết chủng ngừa có thể bị đỏ, sưng và đau. Thông thường tình trạng này sẽ bớt dần mà không cần trị liệu. Sưng hạch ở nách hoặc cổ cũng có thể xảy ra, trường hợp này thỉnh thoảng cần phải trị liệu. Rất hiếm khi thuốc chủng này có thể gây ra bệnh lao lan rộng. Sự kiện này thông thường chỉ xảy ra đối với người có hệ miễn dịch yếu kể cả người có kháng thể với HIV, thiếu dinh dưỡng hoặc bị bệnh nặng. Trong những trường hợp hãn hũu, bị tử vong.

Vi BCG không ngừa bệnh lao hoàn toàn điều quan trọng là quý vị nên biết triệu chứng khi bị phát bệnh lao, thí dụ như: ho dai dẳng (hơn hai tuần lễ), ho ra đờm có máu, sốt, đổ mồ hôi ban đêm, sụt cân và cảm thấy mệt vô duyên cớ. Những triệu chứng này có thể xảy ra vì nhiều nguyên do, nhưng nếu nếm trải những triệu chứng này, quý vị phải đến phòng khám bệnh lao địa phương hoặc đi khám bác sĩ gia đình và chụp hình phổi (quang tuyến).

Diễn tiến sau khi chủng ngừa BCG? Sau khi chủng ngừa, một đốm đỏ nhỏ xuất hiện trong vòng từ 1 đến 3 tuần lễ. Đối với đa số, đốm đỏ này sẽ mềm và rã dần thành vết mụn nhỏ. Vết mụn có thể tồn tại đến ba tháng mới lành, thông thường sẽ để lại vết sẹo nhỏ.

Chăm sóc vết chủng ngừa theo cách thức sau đây:

- ◆ **Để yên cho vết chủng ngừa lành tự nhiên và giữ SẠCH VÀ KHÔ.** Đừng thoa kem hoặc pômát
- ◆ Nếu cần, dùng miếng gạc vô trùng phủ hồ lên vết chủng ngừa, **ĐỪNG** dán miếng cao dính, băng keo cá nhân, xớ vải hoặc vải chạm thẳng vào vết chủng ngừa
- ◆ Tránh đụng mạnh và gãi vết chủng ngừa
- ◆ Quý vị có thể vẫn sinh hoạt bình thường như tắm vòi sen, bơi lội và chơi thể thao.

**NẾU LO LẮNG VỀ ĐIỀU GÌ HOẶC BỊ CÔNG PHẠT, XIN ĐIỆN THOẠI
Dịch Vụ Ngừa & Trừ Lao (Phòng Khám Phổi) số:**

References:

BCG Vaccine and Consumer Medicine Information: Connaught Laboratories: Canada.

Winks M, Levy M, Westly-Wise V. and The NSW Tuberculosis Advisory Committee. (1994). *Controlling Tuberculosis in New South Wales*. New South Wales Health Department. North Sydney.

Barclay L. A review of BCG complications since the introduction of a different BCG vaccine. 2000. CDC: Darwin. (See <http://www.nt.gov.au/nths/public/cdc/vol5/bcg.htm>)

Colditz GA, Brewer TF, Berkley CS, Wilson ME, et al Efficacy of BCG vaccine in the prevention of tuberculosis - Meta-analysis of the published literature. *JAMA* 1994; 271 (9): 698-702.

Grange JM. Complications of bacille Calmette-Guerin (BCG) vaccination and immunotherapy and their management. *Comm Dis Pub Hlth* 1998; 1 (2): 84-8.

The Role of BCG Vaccine in the Prevention and Control of Tuberculosis in the United States. *MWR*: April 26, 1996 / Vol. 44 / No. RR-4. US Department of Health and Human Services.

The Australian Immunisation Handbook 7th Edition: National Health & Medical Research Council.